

УВОДНИК

Ево још једне свеске у којој доминирају радови који су претходно прошли прву «проверу» на стручним скуповима: седам од једанаест су саопштени на неком од скупова: на два одржана у Београду - 11. стручном скупу Заједнице библиотека универзитета у Србији, 2. семинару о отвореном приступу научним информацијама и 3. одржан у Ослу - 71. конференција Ифле.

Два рада, аутора **Л. ван дер Варт** и **М. Хагеман**, о отвореном приступу научним информацијама и феноменима који их прате – репозиторијима и вредновању истраживања, стварању радова и њиховом рецензирању пред очима јавности, значају који све то има за научна открића, као и о пројектима за њихово промовисање и у земљама у развоју, превела је др **С. Филипи – Матутиновић**.

Чланци који нису сврстани у групу Саопштења потичу из: 1. истраживачких напора да се за библиотечке примене дође до нових софтверских апликација (**Ј. Рађеновић**, **Б. Милосављевић**, **Д. Сурла**), 2. из искуства у примени новог софтвера у библиотечком пословању (**А. Ацић**), или 3. из трагања за информацијама корисним за набавку и коришћење електронских публикација (**Н. Васиљевић**, **С. Трговац**). Већини радова у свесци могу се прикључити макар по две од следећих кључних речи: стандарди, учење, образовање, квалитет, електронске публикације, отворени приступ, библиотечко пословање, библиотечки софтвер, набавка, научне библиотеке... Тако ће у првом тексту, аутори **М. Матић** и **С. Филипи-Матутиновић**, образлагати идеју о потреби побољшавања квалитета и учења за то, подстакнути искуством из земаља - најпре развијених, али и из оних у развоју. Оне то искуство већ експлоатишу и, ради побољшавања, мере, на пример, учинке које постижу у свакодневном раду. Аутори подсећају и на то да се разлози за напоре – да се нешто по нешто доведе у ред све док се не дође до стања «континуалних побољшавања» које стандард ИСО 9000 препоручује - потраже и у личној одговорности: самооцењивање је сасвим легитимно. Оне подсећају да је и у библиотекарству богатих земаља, учење на радном месту – легитимно пре свега што је нужно. Сведочила је о томе и једна од летошњих пратећих Ифлиних конференција о континуираном професионалном развоју на којој је и саопштен податак из истраживања овог типа учења спроведеног 1997. године да библиотекари проводе три пута више часова у «само-вођеном учењу на радном месту» него што је то случај у формалном континуираном образовању. Не треба то да изненађује – то учење је нужно не само зато што је библиотекарско знање стално на провери у сусрету са корисником, већ и стога што је, у сусрету са ИС&Т, библиотекар стално «студент». Рад **Г. Вилотић** и **С. Несторовић – Петровски** анализира искуства високошколских библиотекара са Универзитета у Новом Саду у вези са континуираним образовањем и доноси информације о видовима образовања библиотекара у Русији.

Системи квалитета код нас су на дугом штапу и библиотекари, чије их установе уводе, свакако не треба да пропусте ту прилику за почетак системских побољшавања у библиотекама. Два рада - аутора **В. Прокић** и **Ј. Добриловић** - илуструју такво искуство у научним институцијама. Оно је пре свега везано за ИСО 9000, али су на нашем микроплану, неопходни и стандарди ИСО 2780 за статистику и ИСО 11620 за мерење «индикатора перформанси». Ова синтагма, прилично стабилна у техници, појавиће се и у нашим преводима ових стандарда на српски језик уместо «показатеља учинака». Ипак, најважније је да се у пракси ради на њиховом побољшању. О проблемима које имају библиотекари у међубиблиотечкој позајмици са најновијим покушајима стандардизације ИС&Т у том делу библиотечког пословања информише **А. Павловић**.

Информације о тематским порталима, нет генерацији, развоју дигиталне библиотеке или како да библиотекаре постану конкурентне, у приказима излагања са конференције COBISS 2005 преносе колегинице **С. Којевић**, **Г. Лазаревић**, **А. Настић**, **Д. Михаиловић**. Стручни скуп 11-ог ЗБУС-а приказује **М. Ђорђевић**, а CORP 2006. **В. Жупан**. Радове из зборника са поменуте Ифлине конференције о вези «професионалног развоја» и учења библиотекара на радном месту, приказала је **М. Матић**. Књигу о универзитетској библиотеци у савременом образовању приказује **Н. Васиљевић**, а књигу «Библиотеке за хендикепиране» **Д. Симовић**.

Милена Матић, уредник